

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 42 Volume: 9 Issue: 42

Şubat 2016 February 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

AYRILIĞIN MISRALARA DÖKÜLMÜŞ HÂLİ: ÂRİF NİHAT ASYA'NIN MERSİYELERİ
THE SHAPE HAS BEEN POURED IN TO THE SEPERATION OF THE VERSE: ARIF NİHAT ASYA'S
DIRGES

Mehmet TAT*

Öz

Ayrılık insanoğlunu kederlendiren, yeri geldiğinde ağlatan bir hadisedir. Çeşitli biçimleri olmakla birlikte ayrılıkların en hüznülüsü de ölümdür. Yaşayan bütün canlılar için kaçınılmaz bir son olan ölüm karşısında insanoğlu, hislerini en eski çağlardan buyana çeşitli şekillerde ifade etmiştir. Klasik Türk edebiyatı şiir geleneğinde ölenin ardından duyulan bu acı "mersiye"lerle dile getirilmiştir. Türk edebiyatı tarihi boyunca şairlerin ölüm karşısında takındıkları tavır zaman zaman değişse de günümüze kadar gelen süreç içinde mersiye yazılmaya devam etmiştir. Bu mersiyele kimi zaman şekil olarak klasik edebiyattaki yapısı dışına da çıkmakla birlikte içerik olarak ayırdırılır.

Cumhuriyet devri Türk şiirinin önemli isimlerinde birisi olan Arif Nihat Asya, kendine özgü bol renkli bir şiir dünyası oluşturmuştur. Futbol maçları, siyasî liderler, devletlerarası zirveler, deprem-sel gibi doğal afetler, mevsimler, doğum günleri, sünnetler, düğünler, ölümler, şehirler, tarihi şahsiyetler gibi hemen her alanda şiirler yazmıştır. Denilebilir ki dış dünyada kahramanlık, kavga, nefret, sevgi, fedakârlık, vefa, güzellik adına ne varsa hepsi şairin ayarladığı hiyerarşiye göre şiirinde yerlerini almışlardır. Bununla birlikte Asya, elli beşe yakın mersiye kaleme almıştır. Bu şiirlerinde gerek yakın akrabalarının gerek dost ve tanıdıklarının gerekse kendileriyle hissi bir yakınlık kurduğu dinî ve tarihi şahsiyetlerin ölümlerinden duyduğu üzüntüyü, şairane bir şekilde ifade etmiştir. Bu çalışmada Asya'nın mersiyele ve adına mersiye yazdığı isimler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Şiir, Ölüm, Mersiye, Arif Nihat Asya.

Abstract

Seperation is an event which aggrieves the human and sometimes gives a cry. Although seperations have various forms, death is the saddest form of seperations. In the face of death that is an inevitable end for living beings, human has expressed feelings from the most ancient times until the present in various ways. In Classical Turkish Literature poetry, this pain is felt after died has been expressed by "dirge"s. Throughout the history of Turkish Literature from time to time poets has changed their attitudes in the face of death, dirge has continued to write until today.

Although these dirges exit forms of Classical Literature they are the same as content. Arif Nihat Asya who is one of the important names of Turkish poetry in Republic period has created plenty of unique colorful world of poetry. Football matches, political leaders, intergovernmental summit, natural disasters such as earthquake - flood seasons, birthdays, christenings, weddings, deaths, cities, such as historical figures has written almost poetry in all areas. It can be said that the outside world heroism, beauty, fight, hate, devotion, fidelity whatever name they take their place in the hierarchy based on poems by the poet's all set. However, Asya has writed nearly fifty-five dirges. In this his poems he has stated the sadness after died of close relatives, friends and acquaintances, religious and historical figures with poetic way. In this study has been focused on dirges of Asya and the names who has writed dirge.

Keywords: Literature, Poetry, Death, Dirge, Arif Nihat Asya.

Giriş

Ölüm, her canlının maruz kaldığı mutlak sondur. Bütün canlılar aslında doğumla birlikte başlamış olan ölüme doğru bir yolculuk içindedirler. Fakat bu yolculuğun ne zaman ve nerede ölüm eşiğine geleceği muammadır. Ölüm eşiğinden sonrası ise birçok kişiye göre farklılık göstermektedir. Bazı insanlar ölümü bir göç, mekân değiştirme olarak algıırken bazıları da bir son ve devamı olmayan bir bitiş olarak tasavvur etmektedir.

Şairlerin insanî hislerini, hayallerini ve toplumsal olayları şiirlerine yansıtılmalarının bir sonucu olarak Türk edebiyat tarihinin hemen her aşamasında ölüm temasının şiirlerde yer aldığı görülür. Zaman içinde şairlerin ölüm karşısında takındıkları tavırlar ve eserlerine yansıtış biçimleri değişir. Klasik edebiyat'ta daha çok bir teslimiyet duygusu hâkimdir. Şairler, ölümü aşığın sevgiliye kavuşması olarak ele alırken Tanzimat'tan itibaren bir sorgulama, felsefî boyutunu değerlendirme, isyan, inkâr yönü de ortaya çıkmaya başlamıştır. Şairlerin hayat tarzı, yaşama ve evrene bakışı, inanç dünyası, kültürel birikimi, psikolojisi ölüm düşüncesini ele almasını ve işleyiş biçimini de etkilemiştir. Tüm bu değişimlere rağmen ölüm, şairlerin şiirlerinin ana temalarından birisi olmayı sürdürmektedir. Sagu, ağıt gibi isimlendirmeler de olmakla birlikte Klasik edebiyat'ta ölenin ardından yazılan bu şiirlere "mersiye" adı verilmiştir.

Cumhuriyet devri Türk şiirinin önemli isimlerinden birisi olan Arif Nihat Asya (1904-1975)'nin dünya görüşünü şekillendiren Türk milliyetine, dinî değerlere, millî örf ve adetlere, vatana karşı duyduğu

* Arş. Gör., Celal Bayar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü; mehmet_tat@hotmail.com

ilgi şiirlerine de yansımıştır. Kendisi de bir Mevlevî olan şairin şiirleri tasavvufî kavramlar ve unsurlar bakımından da oldukça zengindir. Bütün bu unsurları millî romantik bir duyuş tarzıyla işlediği görülür. Çok çeşitli şekil ve biçimlerde şiirler yazan şair, özellikle rubai türünün yeni Türk edebiyatındaki önemli temsilcilerinden biri olmuştur. Şiirinde daima bir yenileşme çabası içinde olan şair, etkilerden uzak kalarak kendine özgü, bol renkli bir şiir dünyası oluşturmuş.

Asya'nın şiirleri incelendiğinde dost ve arkadaş çevresinin geniş bir biçimde şiirlerinde yer aldığı görülür. Şair, yüz elliye yakın şiirini dost ve arkadaşlarına tahsis etmiştir. Onların, düğün, nişan, sünnet, doğum gibi iyi ve kötü günlerini vesile ederek kaleme aldığı bu şiirler, onun çevresine karşı daima samimi bir ilgi duyduğunu göstermektedir. (Yıldız, 2006:150). Şairin, bu yakın ilgiyi ölüm konusunda da gösterdiği görülür. Onun mısralarında ölüm; "cülûs, Şeb-i arûs, göç, büyük bir rüyanın silinmesi, gölgenin gölgesi kara haber, çilenin dolduğu sabah, (ölü) sürgün" (Yıldız, 2006: 133) olarak nitelenir. Bu örneklere bakıldığında hayata bakış tarzı ile hayal dünyası arasında sıkı bir münasebet olduğu görülür. Onun ölümle ilgili hâkim düşüncesi; Allah'tan gelen insan yine O'na dönecektir ve bu dönüşün sonu ferahlıktır.

Arif Nihat'ın ölümüne bir itirazı olmamakla birlikte bir yakınını, bir tanıdığını kaybetme, ondan ayrılmaya şaire bir acı, bir hüznün vermiştir. Bu hüznünü de birçok mersiyesinde ifade etmiştir. Burada onun, mersiye niteliği taşıyan şiirleri üç başlık altında ele alınmıştır.

1. Aile Fertleri Adına Yazdıkları

Arif Nihat Asya'nın babası Ziver Efendi, 14 Şubat 1904'te, daha oğlu bir aylıkken vefat etmiştir. Şair, yıllar sonra babasının ölümünden duyduğu üzüntüyü annesini göz önünde bulundurarak mısralara dökmüştür. Bir haftalık yavrusuyla tek başına kalan anne, yerle göğün arasında çaresiz kalmış, duyduğu üzüntüden dolayı sütü dahi kesilmiştir:

*"Canyoldaşım, ömrüyle helâllaştığı gün,
Kaldın arasında, çâresiz, yerle göğün...
Bir haftalık emzikli kadımdın... acıdan,
Ey genç ana, göğsünde düğümlendi südüün."* (Asya, 2014c: 251)

Arif Nihat, edebiyatımızda anne üzerine en çok şiir yazan şairlerimizden birisidir. Annesi Fatma Zehra Hanım, Ziver Efendi'nin ölümü üzerine 1908'de ikinci evliliğini yaparak Filistin'e gitmiş ve Arif Nihat akrabalarının himayesinde büyümüştür. Şair, 40 yıl sonra annesinin hayatta olduğunu öğrenerek eşi Servet Hanım ve kızı Fırat'la birlikte Filistin'in Akka şehrine doğru yola çıkar. Bu hadiseyi şair şöyle anlatır:

"Ben annemi ilk defa 1947 yılında Akka'ya giderek gördüm. Akka'ya giderken onu nasıl kucaklayacağımı, bağrıma nasıl basacağımı düşünüyordum. Düşünüyordum ki annem de beni görünce koşarak gelecek, boynuma atılacaktır. Ama hayır! Annemle karşılaşınca müthiş bir hayal kırıklığına uğradım. Çünkü annem, benim bulunduğum odaya yerden bir karış yüksekliğindeki bir araba üzerinde, adeta sürünerek gelmişti. O zaman orada öğrendim ki, annem felç olmuştur. Ayağa kalkması, yürümesi, bana koşarak gelmesi mümkün değildir. Adeta taş kesildim. Sonra felçli annemin önüne çömeldim. Uzun uzun ağlaşıp durduk. 1947 yılında, ben 43 yaşındaydım. O ilk buluşmadan sonra annem eşiyle birlikte Adana'ya geldi. Kısa bir süre sonra beni Edirne'ye sürgün ettiler... Annem, Edirne'nin soğuklarına dayanamadı. Tekrar Akka'ya döndüler. 1948 yılından sonra bir daha annemle görüşemedik. Ve ben de yine o yıldan beri kimseye 'anne' diyemedim... Ben de şiirlerimde annemle konuştum veya annem bana şiir sıcaklığı içinde seslenip durdu." (Bâkiler, 2010: 83-84).

Fatma Zehra Hanım'ın Akka'ya dönüşünden birkaç yıl sonra ölüm haberi gelir. Şair, annesinin ölümü üzerine "Anne" ve "Mersiye" şiirlerini yazar. "Anne" adlı şiirinde hayatı boyunca annesinin eksikliğini hissetmesine rağmen onun koruyucu kanatlarının her zaman üzerinde olduğunu vurgular:

*"Mes'ut uyu, nur içinde yat anneciğim.
Sensin yine üstümde kanat anneciğim.
Ardınca, ne şahâne göğüsler tanıdım
Lâkin ne o süt var; ne o tad anneciğim."* (Asya, 2014b: 22)

"Mersiye" de ise şair, yıllarca hasretini çektiği annesinin ölümü üzerine duyduğu üzüntüyü şairane bir üslupla ifade eder. İki defa tekrarlanan;

*"Ve yavrun, annesiz bir evde -boynu
Bükük- kundakta kaldı!"* (Asya, 2006: 139)

beyti çocukların kaç yaşına gelirse gelsin annelerin gözünde hep çocuk kaldıklarını ve çocukların kaç yaşında olursa olsun anne-babanın ölümüyle -kundakta bebek misali- boynu bükük kaldıklarını ifade eder.

2. Dinî ve Tarihi Şahsiyetler Adına Yazdıkları

Arif Nihat'ın mersiye şiirlerinin bir kısmı da çeşitli dinî ve tarihî şahsiyetler adına yazılmıştır. Bunlardan ilki "Hazret-i Peygamber'in Vefâtı" başlığını taşıyan ve Hz. Peygamber adına yazılmış olan şiirdir.

Şair, Hz. Peygamber'in hayatından kesitlere de yer verdiği şiirde, O'nu dünyada görememiş olmanın üzüntüsünü dile getirir. Hz. Peygamber'in bu dünyadan gidişini ölüm değil; bir yolculuğa benzeten şair, bu yolculuktan dönüş olup olmadığını sorar. "Göğe çıktın yine... lakin bu sefer, yâ/ Muhammed, yere inmek yok mu?" (Asya, 2014a: 78) mısralarıyla miraç olayına da telmihte bulunur.

O'nun ardından yüzyıllardır gözyaşı döken ümmetin bir ferдинin de kendisi olduğunu ifade eden şair, ahrette kavuşmanın olacağını bildiği halde bu dünyada sevinmek için O'nu görmeyi temenni etmektedir:

"Ağlıyor, ağlıyoruz ardından...
Bu sıcak yaşlara dınmek yok mu?
Varmış Ukbâ'da buluşmak... ammâ
Bize dünyada sevinmek yok mu:
Seni görmekte gecikmişleri de,
Gelip eshâbın edinmek yok mu?" (Asya, 2014a: 78)

Arif Nihat, bir Mevlevi dervişi ve Mevlana aşığıdır. Gerek Mevlana adına gerekse türbesi ve Konya adına onlarca şiir yazmıştır. *Kubbe-i Hadrâ* adlı eseri tamamen Mevlana ve tasavvuf konulu şiirlerden oluşmaktadır. Bununla birlikte onun iki şiiri de mersiye niteliğindedir.

"Mevlânâ'nın Vefâtı" şiirinde şair, Mevlânâ'nın ölüm tarihi olan Hicrî 672'ye tarih düşürür ve o gün Konya'nın bir matem havasında olduğunu ifade eder:

"Nedendir: böyle mağmûm
Bugün çevremde Konya?
Ufuklardan gelip "Ay",
Diyor: "Matemde Konya!" (Asya, 2007: 129)

"Mevlânâ'nın Vefâtı" başlıklı diğer şiirinde de şair, Mevlana'nın maddî-manevî güzelliklerinden bahseder. Onun en güzel mekânlara layık olduğunu belirtir. Onu "şemsü'l-hakayık" olarak tarif eder:

"Denir: "Lale, sünbül şakaayıktı o!"
Derim: "En güzel tarha layıktı o!"
Fakat, dilber aşıklarından "Elif"
Gelip der ki: "Şemsül-hakaayıktı!" (Asya, 2007: 199)

Arif Nihat, "Karyağdı Sultan I, II, III" şiirlerini Ankara'da Karyağdı Hatun türbesinde yatmakta ve on beşinci yüzyılın ortalarında yaşamış olduğu varsayılan Karyağdı Hatun adına yazmıştır. "Sokulgan ve sıkılğan halli, ipek duvaklı, ipek gelinlikli, gür, altın saçlı" (Asya, 2014c: 128) Karyağdı Sultan genç yaşında vefat etmiştir. Şiirlerde, Karyağdı Sultan'ın şairin muhayyilesinde canlanan güzelliği tasvir edilir ve türbeye dair rivayetler şairane bir üslupla ele alınır.

Arif Nihat, Türk tarihine büyük bir vefa hissi ile bağlıdır. O, Türk milletini dünü, bugünü ve yarını ile bir bütün olarak görmektedir. Onun gayesi maziye dönmek değil, maziden ilham alarak bugünü ve yarını şekillendirmektir. Bu niyetle birçok tarihî şahsiyete şiirlerinde yer vermiştir.

Asya, Fatih Sultan Mehmet ve İstanbul'un fethi adına birçok şiir yazmış; hatta bu şiirler *Fatihler Ölmez* kitabını meydana getirmiştir. Bu kitapta yer alan bazı şiirlerinde de Fatih'in ölümünden ve onun devrinde yaşayamamış olmaktan duyduğu üzüntüyü dile getirmiştir. "Dedemize Ağıt" şiirinde "dede" dediği Fatih'in ölümünü erken bulan şair, ona "Yiğit" diye hitap eder. Bu yiğit, fethettiği İstanbul'un seyrine doyamadan, milletine 'Gidiyorum ben!' diyemeden, açtığı devrin adını koyamadan; fakat en önemlisi de şairinden (Arif Nihat Asya'dan) destanını duyamadan gitmiştir:

"Fethettiğinin seyrine
Doyamadan giden yiğit,
Milletine "Gidiyorum!"
Diyemeden giden yiğit;

Şâirinden destanım
Duyamadan giden yiğit!

Teb'asının sayısının
Sayamadan giden yiğit,
Açtığı devrin adını
Koyamadan giden yiğit;

Şâirinden destanım
Duyamadan giden yiğit!" (Asya, 2007: 77)

"Berât" şiirinde ise şair, Fatih Sultan Mehmet'in "mücâhid" ve "Fatih" sıfatlarına vurgu yapar. Çeşitli dinî unsurlara da yer verilen şiirde şair, Hz. Peygamber'in İstanbul'un fethine dair hadisine telmihte bulunur. Fatih'in "müjdelenmiş emir" olduğunu ve ahrete şehitlik berâtiyle gittiğini belirtir:

*"Hadîsın büyük,müjdelenmiş emîri,
Mücâhid ve Fâtih sıfatınla gittin!*

Giderken elin boş değildi:

Şehidlik berâtınla gittin!" (Asya, 2007: 83)

"Fatih'in Vefatı" şiirinde şair, Fatih Sultan Mehmet'in vefatına tarih düşürmüş ve onun benzeri dünyaya gelmez bir Serdar olduğunu ifade etmiştir:

"Gelmez cihâna, gayri gelmez bir öyle Serdâr.

Fâtih göç etti... kaldı tarihe 'Yâd-ı Hünkâr'" (Asya, 2007: 199)

Asya'nın adlarına mersiye yazdığı diğer Osmanlı padişahları Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman'dır. "Selim'ler" şiirinde hem Türk tarihinin şanlı dönemleri yâd edilir hem de her iki padişahın ölümünden duyulan üzüntü dile getirilir.

Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Savaşı'na ve kutsal emanetleri "halife" sıfatıyla Mısır'dan İstanbul'a getirişine telmihte bulunan şair, onun ölümünü erken bulur. Çünkü;

"Daha kalsa dünya meydanlarını

İki şehsüvara dar bulacaktı

Takvimler gününden gün almasalar

Belki Karadeniz ak olacaktı"r. (Asya, 2006: 16)

Tarih sahnesine bir Selim'in, bir Yavuz'un bir daha gelmeyeceğini belirten şair, tarihinin bu ölümler karşısında "taşlara kapanıp ağlaması" gerektiğini ifade eder.

Asya'nın tarihî şahsiyetler hakkında yazdığı bir diğer mersiye "Barbaros'un Vefatı" başlığını taşır. Barbaros'un denizciliğine işaret eden şair, onun denizlerin ve yelkenlerin hâkimi olduğunu belirterek onun ölümünden sonra yelkenlerin başıboş kaldığını ifade eder:

"Aramaktan yoruldu hatıranı

Çıkan Ay, dalgalarda, rüzgârda;

Denizin, sendin ünlü Barbaros'u..

Kaldı yelkenlerin, bulutlarda!" (Asya, 2007: 89)

Asya'nın mersiyelerinden birisi de Macaristan'ın ulusal şairi olarak kabul edilen Şandor Petöfi² adına yazılmıştır. Petöfi'ye övgülerin ve şikâyetlerin yer aldığı şiirde, Macaristan'ın işgali ve orada yaşanan zulüm anlatılmaktadır. Petöfi'nin büyük bir dehâ olduğunu belirten şair, Slavları çocuk avı yapan yabancılar olarak nitelemekte, Macarlara da hem yaşamda hem de ölümden Petöfi'yi örnek göstermektedir:

"Destan, diyor: 'Karşılâsın -varsın-

Dağ, bataklık, göl;

Yaşarsan Petöfi gibi yaşa, ey Macar,

Ölürsen Petöfi gibi öl.'" (Asya, 2012: 126)

Arif Nihat'ın mersiyelerinden birisi de 1914 yılında, Kafkas Cephesi'nde Ruslara karşı mücadele ederken Allahuekber dağlarında donarak şehit olan askerler adına yazılmıştır. Şarıkamış şehitlerinin acısına yanan şair, Allahuekber Dağı'nı şehitlerin mezar taşı olarak tasavvur eder (Özarslan, 2010: 51):

"İçlenmeyin -nişanımız yok!- diye...

Ki Allahuekber Dağı taşınız!

Açılın kırların çiçeği olup

Ve kuşları olup cıvıldaşınız!" (Asya, 2006: 164)

3. Kendi Döneminde Yaşamış Dost, Arkadaş ve Tanıdıkları Adına Yazdıkları

Arif Nihat, kendi devrinde yaşamış birçok devlet adamı, komutan, hattat, müzisyen, ressam, şair, yazar, arkadaş ve dostunun ölümü üzerine de şiir yazmıştır. Şairin, hakkında en çok şiir yazdığı kişi şair Yusuf Ziya İlhan Zaimoğlu³'dur. Birçok şiirini ona ithaf eden Asya, Zaimoğlu adına beş mersiye yazmıştır.

¹ Barbaros Hayrettin Paşa (1478-1546). Osmanlı İmparatorluğunun ünlü Türk denizcilerinden, ilk kaptan paşası ve büyük amiridir.

² Şandor Petöfi, 1823-1849 yılları arasında yaşamış Macar şairi. Şiirlerinin yanında eylemleri ile de Macarların özgürlük ve bağımsızlık mücadelelerinde en önde gelen önderlerden birisi olmuştur.

³ Ziya İlhan Zaimoğlu,1912 yılında Üsküp'de doğdu. Küçük yaşta ailesiyle birlikte göçmen olarak Türkiye'ye geldi. Ankara Emniyet Müdürlüğünde polis ve komiser olarak çalıştı. Liseyi dışarıdan bitirdi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu.

Asya, zaman zaman onun eserlerine atıfta bulunur, zaman zaman da bir arkadaştan, bir dosttan öte olan muhabbetlerinden bahseder. Ruhuna Fâtiha ve Yasin gönderir.

Asya, Zaimoğlu'nun örnek bir insan olduğunu ve sanatında da bunu yansıttığını ifade eder:

"Örnek denecek adamdı... dosdoğruydu!
Şi'rinde de, ağzında da söz kutluydu!
Toplum, bulamaz -kolay kolay- benzerini,
Ey yolcu, o, böyle bir Zaimoğlu'ydu!" (Asya, 2014c: 326)

"Yusuf Ziya İlhan Zaimoğlu" başlıklı şiirinde ise şair, Zaimoğlu ile nerede, nasıl tanıştıklarını anlatır. Aynı zamanlarda yazdıkları eserlerine benzer isimler verdiklerini belirtir ve "Gerçekten bir yol vardı ki/ Senden bana, benden sana doğru" diyerek aralarındaki gönül bağına işaret eder. Fakat Zaimoğlu'nun ölümü üzerine Asya, adeta, yarım kalmıştır. Vecâhet Hanım'a "dul" kaldığını, Ümit'e "öksüz" kaldığını söyleyemez. Zaimoğlu adına düzenlenen anma merasiminde "Yakın arkadaşındı... çık da anlat!" diye Arif Nihat'ı kürsüye davet ederler fakat o konuşamaz:

"Toplantı vardı... beni kürsüye istediler;
'Yakın arkadaşındı... çık da anlat!' dediler;
Baktım, baktım, baktım....
Güvenseydim kendime
'Arkadaş ne kelime!'
Diye başlayacaktım.

Ne yapsam, ne etsem
Kendimi tutamayacağım;
Anlatamayacağım, Ziya,
Anlatamıyacağım!" (Asya, 2011: 118)

Asya, Zaimoğlu'nun iyi bir sırdaş olduğuna da dikkat çeker. Onun bu konudaki titizliğini şöyle ifade eder:

"Öyle bir sırdaştın ki teslim edilmeyecek
Sır yoktu sana Ziya;
Hâfizanda iki sırrı
Koymazdın yan yana, Ziya!" (Asya, 2011: 120)

Arif Nihat, büyük bir Mehmet Âkif Ersoy (1873-1936) hayranıdır. "Âkif'in Mezarı" başlıklı yazısında daha lise yıllarında Akif'in şiirlerini ve vaazlarını ilgiyle takip ettiğini anlatır. (Asya, 2005: 37-38). Şair, Âkif'in ölümü üzerine de bir mersiye kaleme almıştır. Âkif'in Türk toplumunun kendi öz değerlerini şiirleştirdiğini söyleyen şair, onun vefatıyla toplumun bir babayı kaybettiğini düşünür:

"Şi'rin bizi yazmıştı hayatında senin!
Millet, baba kaybetti vefatında senin!
Hâlâ okuruz ağlayarak kendimizi,
Ey ölmemiş Âkif, Safahât'ında senin!" (Asya, 2014c: 195)

Asya, Yahya Kemal Beyatlı (1884-1958)'nin ölümü üzerine yazdığı rubaide, Yahya Kemal'i "Viranbağ" (Beyatlı, 2008: 87) şiiriyle birlikte anar. Viran Bağ'ın şairi ölünce vîrân olduğunu belirtir:

"Yol, kendi diliyle "Gel" diyen bir yoldu;
Her dal saracak bel arayan bir koldu;
Besteydi gününde sevgiler, kuşlarına..
Viran Bağ, sen gidince vîrân oldu!" (Asya, 2014c: 217)

Tevfik Kolaylı (1879-1953) ya da daha yaygın adıyla Neyzen Tevfik, taşlamalarıyla tanınan, neyzen ve şairdir. Arif Nihat, üç rubaisinde hem onun hicivciliğine, içkiye düşkünlüğüne, neyzenliğine hem de eşsiz, yuvasız ölüp gitmesine yer vermiştir. Şair, semai meclisini onun besteleriyle tamamladıklarını söyler ve Neyzen Tevfik'in Kartal Merkez Mezarlığı'ndaki kabrine üç İhlâs bir Fatihâ gönderir:

"Hicvinden, uzakların da ayrıldı payı:
Kıt'anla tamamladık küçük bir alayı
Nûr ol ki, bu akşamda hak ettin, Neyzen,
Kartal'da üç ihlâs bir fatihayı!" (Asya, 2014c: 121)

Arif Nihat'ın mersiyelerinden birisi de şair Ahmet Kadsı Tecer (1901-1967) adına yazılmıştır. Asya, Tecer'in toprağa bağlılığına ve toprağın onun için hep bir ilham kaynağı olduğuna işaret eder. Toprağa ait her şeyi sevmiş olan Tecer, umulur ki onun koynunu da sevecektir:

"Kundaklayarak kucağına verdik onu da;
İlhâmıydın san'atının her konuda...

*Sevmişti, hayâtınca neyin varsa senin;
Ey toprak, eminim sevecek koynunu da!"* (Asya, 2007: 144)

Arif Nihat, büyük hayranlık duyduğu Mustafa Kemal Atatürk (1881-1938) adına da mersiye yazmıştır. Şair, "cihanda tek" olduğunu belirttiği Mustafa Kemal için ağıt yakar ve ondan kalkıp dirilmesini diler:

*"Onu Ondan gayrı kime benzetsek:
'Yoktur başka misal.' dedik, ağladık!*

*'Beklettiğin yeter bizi... Kalk artık;
Kalk Mustafa Kemal!' dedik, ağladık!"* (Asya, 2012: 117)

Asya, 17 Eylül 1961 tarihinde idam edilen başbakan Adnan Menderes (1899-1961) adına da mersiye yazmıştır. Yavuz Bülent Bâkiler'le aralarında geçen konuşmada Asya, "Tanımamak" başlıklı şiirini nasıl yazdığını şöyle anlatır:

"Ben bu şiiri Kıbrıs'ta iken yazdım. Orada Celal Bayar Lisesinde öğretilirdim. Menderes'i ipe çekmişlerdi. Hem de ne zulümlerle. Gözyaşlarımı tutamadım. Oturup ağlaya ağlaya bu mersiye yazdım. Servet üzüntümü gördü. Şiiri yazdığım kâğıdı elimden alarak önce ikiye, sonra dörde, sekize, on altıya katladı. Sonra o bir parçacık kâğıdı getirip kibrit kutusunun kabıyla haznesi arasına sıkıştırdı... Türkiye'ye dönerken de 'Tanımamak' şiirini aynı şekilde saklayarak getirdik." (Bâkiler, 2010: 390).

Asya, Menderes'in Türk ve İslam düşmanları tarafından idam edildiğini belirterek onun "çok efendi, çok çalışkan, çok vatansever bir başbakan" (Bâkiler, 2010: 390) olduğunu ifade eder. Asya, şiirini Menderes'in ağzından yazar. Menderes döneminde yapılan hizmetleri anlatır. Üzerinde durduğu en önemli nokta ise Türk milleti tarafından anlaşılacak, vefa görememektir:

*"Hayal değil, hakikattim
Dağ yardım, kayalar attım;
Elinde küskü, Ferhattım
Küsküm beni tanımadı!...
Arabalarım katarla
Gitsin diyerek dağ, yayla
Toprağı ördüm yollarla
Örgüm beni tanımadı!..."*

*Bendim su eden suyunu
Bendim ay eden, ayını;
Bendim köy eden, köyünü
Köylüm beni tanımadı!..."* (Asya, 2014a: 203-205)

Şair, Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik bölümünde okurken vefat eden Ahmet Altan Kamil'in⁴ ölümü karşısında duyduğu üzüntüyü de mısralara dökmüştür. Kıbrıs savaşında bir neslin yok olmasına dikkat çeken şair, mekânın insan sayesinde kıymet kazanacağını belirterek Kıbrıs'ın nisan aylarındaki güzelliklerinin artık manasızlaşacağını ifade eder:

*"Altan da -demek- gökte bugün, yerde değil!
Bir bir, gidecekse -böyle- elden bu nesil
Kim seyredecek, ey Ada, nîsanlarını;
Artık, kimedir çiçekte al, dalda yeşil!"* (Asya, 2014b: 157)

Arif Nihat'ın adına mersiye yazdığı bir diğer kişi Hüseyin Ruso'⁵dur. Şair, Hüseyin Ruso'yu ve ölümünü anlatırken onun karşısında utanmaktadır. Aslında bu utanış, Ruso'nun bağımsızlık mücadelesi verdiği Kıbrıs'ın Rumlar tarafından işgali karşısında seyirci kalınmasındandır. Şair, zulüm karşısında sessiz kalınmasını işgalcilerin yaptıklarından daha büyük bir zillet olarak ifade eder:

*"Her taş sana vurdu ayrı bir tekme, Ruso;
Biz, sessiz kaldık bu ağır hükme, Ruso...
İstersen eğer, bağışla, kaatillerini;
Lâkin bizi, çağlar boyu, affetme Ruso!"* (Asya, 2014b: 156).

⁴ Ahmet Altan Kamil, Ankara Üniversitesi, Fen Fakültesi Fizik Bölümünde öğrenciyken Kıbrıs'ta Türkler ile Rumlar arasında çıkan savaşa katılmış ve 2 Temmuz 1964'te, henüz yirmi yaşında hayatını kaybetmiştir.

⁵ Hüseyin Ruso (1935-1963), Lefkoşa'da doğup büyümüş ve beden eğitimi öğretmeni olarak görev yapmaya başlamıştır. Rumların 1963 yılında Küçük Kaymaklı'ya gerçekleştirdikleri saldırılar sırasında 25 Aralık 1963 tarihinde yaşamını yitirmiştir.

Arif Nihat, Kıbrıs'ta mücadele ederken şehit olan Süleyman Uluçamgil⁶ adına da şiir yazar. Şair, Dağyolu'na giden yolculardan Süleyman Uluçamgil'in kabrini de ziyaret etmelerini ister:

"Ey yolcu, dönüp şu eğri yoldan soluna,
Kardeşleri gör uğrayarak Dağyolu'na
Derlerse 'Süleyman Uluçamgil, l nerde?'
Dersin ki: 'onun melekler girdi koluna!'" (Asya, 2014b: 158)

Asya'nun adına şiir yazdığı bir diğer Kıbrıs şehidi Salâhi Ahmet⁷'tir. Zamanın insan sayesinde değer kazandığını belirten şair, Salâhi Ahmet'in şehit olarak göğe yükseldiğini ifade eder:

"Onsuz kasım, onsuz hudirellez, gayri...
Hür kubbe, demiş: "bende dolaş, gez gayri!"
Bekleşsin yerde bekleyenler boşuna;
Bir al ata binmiş oğlum... inmez, gayri!" (Asya, 2014b: 160)

Şairin, ölümüne mersiye yazdığı bir diğer kişi Ragıp Gümüşpala⁸'dır. "Başsağlığı" başlığını verdiği şiirde Asya, Gümüşpala'nun idealist kişiliğine ve ülkenin gelişmesi adına gösterdiği gayretlere işaret eder. Onun daima milleti adına çalıştığını belirtir. Bu yüzden şair, Gümüşpala'nın ölümü üzerine Türk milletine başsağlığı diler:

"İsterdi ki, çağlar yeni bir çağ olsun;
Yangınıyeri yeniden yeşerip bağ olsun!
Birgün, bu uğurda verdi Râgıp canını...
Ey sevgili milletim başın sağ olsun!" (Asya, 2014c: 123)

Asya'nun adına mersiye yazdıklarından birisi de Beşir Günay⁹'dır. Şair, Beşir Günay'ın vurulduğu anda vücudunun kanlar içinde kalmış olduğunu tasavvur eder ve bu hâlin onun şehitlik süsü olduğunu belirtir. Şair, Günay'ın süslenmiş şekilde bir yolculuğa çıktığını belirtir:

"Göğsünle dizinden akmakta kanın...
Yetmez gücü takdire, sarıp bağlayanın...
Sen -böylece- süslerinle çık yolculuğa:
Göğsünde gülün, dizinde dizbağ nişanın!" (Asya, 2014c: 130)

Arif Nihat'ın dostlarından gazeteci Aydın Nisârî¹⁰ 30 Haziran 1965 günü Abant Gölü'nde yüzerken boğularak hayatını kaybetmiştir. Bunun üzerine şair, hislerini musralara dökmüştür. Dostunun Abant'ta ölmesinden dolayı şairde Abant'a karşı bir dargınlık oluşur. Şair, artık ne Abant korularını ister ne de Abant'ın sularını süsleyen nilüferleri. İsteddiği tek şey Abant'ın koynuna canlı girip cansız çıkan dostu Aydın Nisârî'yi geri vermesidir. (Özarslan, 2010: 264). Şair, mekânla hissî zeminde münasebet kurmuştur:

"Çamlıklarının ve mavinin dargını ben,
Kovdum gönlümden kıynın aşkını ben...
Artık, senin olsun nilüferler, korular...
Senden geri isterim, Abant, Aydın'ı ben!" (Asya, 2014c: 122)

Asya, Şerif Muhittin Targan¹¹ hakkında hem ud çalmadaki başarısını anlatan hem de ölümünden duyduğu üzüntüyü anlatan şiirler yazmıştır. Şair, Targan'ı "eşyaya kanat ve dil veren kişi" olarak tarif eder. Onun ölümü üzere hem mızrabın hem de telin ağladığını belirtir:

"Dostlar, o kadar yakinken el el gitti!
Eşyâya kanad ve dil veren gitti!
Burdan bakarak tel dedi: "Mızrap gidiyor!..."

⁶ Süleyman Uluçamgil (1944-1964), Girne'nin Dağyolu köyünde doğmuştur. Lefkoşa Türk Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul'da hukuk fakültesi öğrencisi iken Rum saldırılarına karşı yurt savunması için bir grup öğrenci ile Kıbrıs'ın kuzeybatısındaki Erenköy'e çıkmış ve 21 Temmuz 1964'te yaşamını yitirmiştir.

⁷ Salâhi Ahmet, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenciyken 1963 sonlarında Erenköy'de en yakın arkadaşı Süleyman Uluçamgil ile birlikte hayatını kaybetmiştir.

⁸ Ragıp Gümüşpala (1897-1964), I. Dünya Savaşı ve Milli Mücadele savaşlarına katılmış. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 11. Genelkurmay Başkanlığını yapmıştır. 2 Ağustos 1960 tarihinde emekliye sevk edilmiş ve askerlikten sonra politika ile ilgilenmiştir. 1961 yılında kurulan Adalet Partisi'nin ilk genel başkanı olarak 12. Dönem İzmir milletvekili seçilmiş ve 6 Haziran 1964 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

⁹ Yüzbaşı Beşir Günay, Türk ordusunun Birleşmiş Milletlerin yaptığı çağrı üzerine katıldığı Kore Savaşı'nda 29 Kasım 1950 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

¹⁰ Aydın Nisârî (1926-1965) Kayseri'de doğdu. İlk ve ortaokulu Kayseri'de, liseyi Ankara'da okudu. İstanbul İktisat Fakültesi Gazetecilik Enstitüsü'nden mezun oldu. *Hür Vatan*'da ve *Ulus*'ta çalıştı. 30 Haziran 1965'te Abant Gölü'nde boğularak hayatını kaybetti.

¹¹ Şerif Muhittin Targan (1892-1967), Türk ressam, besteci, ud ve çello virtüözü. Türk müziğinin önemli şahsiyetlerinden birisidir. Batı müziği icra şekillerini ud sazına uygulamıştır. Bağdat Konservatuarı'nın da kurucusudur.

Mızrap diyor ordan bakarak: "Tel gitti!..." (Asya, 2007: 143)

Asya'nın mersiye yazdığı kişilerden birisi de Mehmed Zekâi Konrapa¹²dir. Şair, "emeği ödenmez bir hoca, bir baba" olarak tarif ettiği Konrapa'nın cenaze törenini anlatır ve cemaatin "yüreklerden, dillerden gelerek" ona rahmet okuduğunu ifade eder:

"Usûlen 'Ey cemaat siz bu merhûmu nasıl
Bilirsiniz?' suâli atılınca ortaya

Yüreklerden, dillerden gelmişti tek bir 'cevâb':
'Allah rahmet eylesin Zekâi Konrapa'ya!'" (Asya, 2007: 146)

Arif Nihat, Mehmet Alkan adına yazdığı mersiyede ise onun hayatını özetlemiştir. Mehmet Alkan, 1895'te Erzurum'un Uzundere ilçesine bağlı Üngüzek köyünde doğmuştur. Daha sonra İstanbul'a yerleşen Alkan 1973'de, yetmiş sekiz yaşında, vefat ederek Topkapı'nın Çamlık Mezarlığı'na defnedilmiştir:

"Çıktı Mehmet, Üngüzek'ten...yeri yurdu yollar oldu
Ve hayatın bolluğuna, darlığına uyar oldu ...
Sonra Mehmet, İstanbul da torunlarıyla başbaşa
Bir süre bahtiyar oldu;
Yetmiş sekiz yıl süren bir fasla Topkapı'nın Çamlık
Mezarlığı karar oldu
Uyu Mehmet Alkan, uyu; kızlarınla torunların
Ve tanıdıkların seni -ağlıyarak- arar oldu" (Asya, 2007: 148)

Arif Nihat'ın mersiyelerinden birisi de yirminci yüzyılın önemli neyzenlerinden Halil Can¹³ adına yazılmıştır. Şair, neyzenliğine dikkat çektiği Halil Can'ın ölümü üzerine neyinin ağıtlar yaktığını belirtmiştir:

"Ey bugün neyzenine
Neyi ağlayan Halil.
Kabrinde sükûtu ney
Sesine sayan Halil:
Gün doğdu uyan... uyan.
Halil: Halil, Halil... Can Halil!" (Asya, 2012: 129)

Arif Nihat, Rûhî Soyer¹⁴'in ölümüne de şiir yazmıştır. Şair, Soyer'in kişiliğine ve Türklüğüne dikkat çekerek Niğde'ye yolu düşenlerin onun ruhuna bir Fatıha okumadan geçip gitmemelerini diler:

"Gerçek Türk, gerçek insandı;
Bağlıydı yuvaya, yurda...
Varlığını, sağlığını
Harcamıştı bu uğurda...

Öyle geçip gitme, yolcu,
Bir Fâtıha oku, dur da:
Özü de niğde toprağı
Rûhî Soyer yatar burda!" (Asya, 2014a: 201)

¹² Mehmed Zekâi Konrapa (1888-1969), Bolu'nun Akmesicid mahallesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bolu'da yaptı. İstanbul Darülfünunu Dârül-muallimîn-i Âliye Edebiyat Şubesi'nden 1911 yılında mezun oldu. Bolu'da çıkan *Bolu*, *Dertli*, *Kürsî-i Millet* gazeteleriyle *Millî Gaye*, *Ahun Yaprak* ve *Abant* mecmualarında, İzmir'de yayımlanan *Fikirler Dergisi*'nde, *Konya Yeni Anadolu Gazetesi*'nde meslekî makaleler yazmış. İstanbul'da çıkan *Tarihten Sesler*, *Bilgi*, *Öğretmen Dergisi*, *Her Hafta*, *Resimli Tarih*, *Hilâl ve Tohum* mecmualarında İslâm medeniyeti tarihiyle ilgili makaleler neşretmiştir.

Aynı yıl Çankırı'ya tarih-coğrafya öğretmenliğine tayin edildi. Çankırı, Şam, Bolu, Düzce, Yalvaç, Denizli, Uşak, Konya ve İstanbul'da çeşitli orta öğretim kurumlarında öğretmen ve yönetici olarak görev yapan Konrapa, 1953 yılında emekli olduktan sonra İstanbul İmam-Hatip Okulu ve Yüksek İslâm Enstitüsü'nde ahlâk ve siyer-i nebi dersleri vererek öğretmenlik hayatını sürdürdü. *Peygamberimizin Hayatı* adlı eseri İmam Hatip Liselerinde Ders Kitabı olarak okutuldu. 15 Haziran 1969 tarihinde vefat etti.

¹³ Halil Can (1905-1973), Üsküdar'da doğmuş, eğitim hayatına mahalle mektebinde başlamıştır. 1925 yılında Eczacılık Mektebi'nden mezun olmuş. Yedek subay olarak gittiği askerlikte sıhhiye olarak görev yapmış, 1948 yılında yarbay iken istifa etmiştir. Daha sonra Ziraat Bankası İstanbul şubesinde amirlik yapmış, 1961 yılında emekli olmuştur.

Halil Can, 14-15 yaşlarından itibaren Galata Mevlevihanesi'ne devam etmiş, burada başladığı musiki eğitimini Üsküdar Musiki Cemiyeti'nde sürdürmüştür. 1959-1971 yılları arasında Yüksek İslâm Enstitüsü'nde dinî musiki dersleri vermiş, ders notları basılmıştır. Halil Can, 23 Mayıs 1973'te Erenköy'de vefat etmiştir.

¹⁴ Rûhî Soyer (1900-1970), İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunudur. Berlin Üniversitesi'nde Göğüs ve Tüberküloz Cerrahisi Yüksek İhtisası yapmıştır. Iğın Hükümet Tabipliği, Cerrahpaşa Hastanesi Cerrahi Asistanlığı ve Cerrahi Müttehassıslığı, Adapazarı Hastanesi Operatör ve Baştabipliği, İzmir ve Adana Devlet Hastaneleri Cerrahi Kliniği Şeflikleri, Burdur Devlet Hastanesi Operatör ve Başhekimliği, İstanbul Baltalimanı Kemik Hastalıkları Hastanesi Operatörlüğü görevlerinde bulunmuş, TBMM'de 12. ve 13. Dönem Niğde Milletvekilliği yapmıştır. Soyer, 26 Kasım 1970 tarihinde vefat etmiştir.

Arif Nihat'ın mersiyelerinden birisi de şair Cemal Oğuz Öcal¹⁵ adına yazılmıştır. Arif Nihat, yakın arkadaşlarından Öcal'ın mücadelecisi, sabırlı kişiliğine dikkat çeker. Onun dünyada huzur bulmadığını belirtir. Ölümü onun için huzura açılan bir kapı olarak addeder:

" Şimdi -garip gerip- sana bir yandan
'Dön yine feyzini saç, Cemal Oğuz!
Derken, düşünüp, bir yandan diyoruz:
'Bu nankör dünyadan kaç, Cemal Oğuz!
Ki az didinmedin... artık, huzurun
Büyük kapısını aç, Cemal Oğuz!" (Asya, 2011: 121)

Arif Nihat, 28 Şubat 1970 tarihinde vefat eden Halil Nuri Yurdakul¹⁶'un ölümü üzerine de şiir yazmış ve tarih düşürmüştür. Asya, onu "aynı imanı, aynı fikri güden" dostu olarak niteler:

"Asya, bir candan aşinasıydı
Aynı imanı, aynı fikri güden;
Ki -şimdi- ağlayarak,
Der: 'Halil Nuri Yurdakul bu giden!'" (Asya, 2011: 123)

Asya'nın mersiyelerinden birisi de 12 Aralık 1969 günü Silifke'nin Taşucu beldesinde bir balıkçı motoru ile açıldığı Akdeniz'de çıkan bir fırtına sonunda kaybolmuş ve kendisinden bir daha haber alınamamış olan, Yaşar Kutluay¹⁷ adına yazılmıştır. Şair, Kutluay'ın bir mezarının dahi olmamasına dikkat çeker. Fakat Kutluay'ın bu durumdan rahatsız olmadığını varsayar:

"Çağırın seslere der: 'Size kalsın
Ev, konak, saray!
Deniz kızlarının koynunda yatar
Yaşar Kutluay!'" (Asya, 2011: 254)

Asya'nın mersiyelerinden birisi "Sabriye" başlığını taşır. Şair, şiirini kim olduğu tam olarak bilinmeyen Sabriye'nin ağzından yazmıştır. Sabriye, sekiz-on yaşlarında bir çocuktur ve bu yüzden onun ölümünü toprak dahi kabul etmemiştir:

"Alıp getirdiler, ölüyüm diye..
Toprak beğenmedi, küçüğüüm diye..

¹⁵ Cemal Oğuz Öcal (1913-1971), Seydişehir'in İncesu köyünde doğdu. İlkokuldan sonra tahsiline Konya Öğretmen okulunda devam etti. İstanbul Erkek Öğretmen Okulu'ndan mezun olarak 1935 yılında öğretmenliğe başladı. Değişik yerlerde sekiz yıl ilkököl öğretmenliğinden sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümüne girdi. 3 Mayıs 1944 yılında Hüseyin Nihal Atsız'ın Ankara'ya gelişi dolayısıyla düzenlenen öğrenci nümayişine katıldığı için okuldan uzaklaştırıldı ve tutuklandı. Bir süre sonra beraat ederek hapisten çıktı. Öğretmenliğe dönemediği için değişik işlerle uğraştı. 1947 yılında öğretmenlik mesleğine döndü. Öğretmen olarak yurdun birçok il ve ilçesini gezdi. Gezdiği yörelerde yurdun güzelliklerini şiirlerine yansıttı. Bu güzellikleri millî bir sevgiye dönüştürdü. Şiirlerinde ağırlıklı olarak Türkçülük yolundaki duygularına yer verdi. Hece ölçüsünü başarıyla kullanan Cemal Oğuz Öcal, millî duyguları terennüm eden şiirleriyle tanınan bir şair oldu.

Şiirleri *Orhun*, *Bozkurt*, *Çınaraltı*, *Tanrıdağ*, *Bucak*, *Serdengeçti*, *Toprak*, *Türkeli*, *Büyük Dâvâ* *Büyük Türkeli* gibi Türkçü, milliyetçi dergilerde yayımlanmıştır. Öcal, 1971 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

¹⁶ Halil Nuri Yurdakul, 1898 yılında Bor'da doğmuş, 1918'de Harbiye'yi bitirmiştir. Millî Mücadele gizli teşkilatına girmiş ve Anadolu'ya geçmiştir. Millî Mücadele savaşı sırasında çeşitli vazifeleri başarıyla yerine getirmiştir. Savaş sırasında Sakarya'da yaralanmış ve savaştan sonra Harbiye'ye öğretmen olarak tayin edilmiştir. Bundan sonra muhtelif askeri görevleri sırasında çeşitli kültür hizmetleri ifa etmiştir.

Hayallerini gerçekleştirmek için 1932 senesi sonlarına doğru Niğde'de bulunan 41. Alay'a yüzbaşı rütbesi ile tayinini yaptırır. Talebelik yıllarından beri Bor'da bir kütüphane kurmayı düşünmektedir. Uzun müddettir topladığı kitaplarını kamyonlarla Bor'a getirir. Belediye Meclis Salonu'na 5000 ciltlik ilk kütüphaneyi açar. Bununla kalmaz Altunhisar, Çukurkuyu, Kemerhisar ve Ulukışla'da da okuma odaları tesis eder. Bor'da çeşitli konferanslar verir, spor kulübü, atış poligonu, arkeoloji müzesi, çocuk bahçesi ve köycülük bürosu kurar. Okullara trampetler temin eder. Haftada bir gün millî oyunlar tertip eder. Yalnız memleketi Bor'da hizmet vermekle kalmaz, Erciş, Zincidere, Pozantı, Dört Yol'da da kitaplık, müze, yol açma, cami inşası gibi birçok işlere ön ayak olur. 1950 seçimlerinde Niğde Milletvekili olarak meclise giren Yurdakul, 1954 yılında Emekli Sandığı İdare Heyeti'ne getirilir. 28 Şubat 1970 tarihinde vefat eder.

¹⁷ Yaşar Kutluay (Doç. Dr.), 1931 yılında Silifke'de doğdu. İlk ve Orta tahsilini Mersin'de tamamladıktan sonra Ankara Atatürk Lisesi'nden mezun oldu. 1949 yılında öğrenime açılmış olan Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin ilk öğrencilerindendir. 1954 yılında bu fakültede Mezhepler Tarihi Kürsüsünde asistan olarak göreve başlamış, 1958 yılında doktorasını tamamlamış, 1964 yılında Doçent unvanını almıştır. Kutluay, Türkiye'de İslam Mezhepler Tarihi alanında çalışmalar yapmış ve eserler bırakmış bir ilahiyat akademisyenidir. Kutluay'ın bu alanda ilk çalışması *İslâmiyette İtikadî Mezheplerin Doğuşu* adlı eseridir. Bu çalışmadan sonra mezheplerin tarihiyle birlikte günümüzdeki durumunu da inceleyen *Tarihte ve Günümüzde İslam Mezhepleri* adında bir kitap yazmıştır. Ardından da alanında ilk olan bir çalışmaya imzasını atmış ve İslam Mezhepleri ile Yahudi Mezheplerini tanıttıktan sonra iki dinin mezheplerini karşılaştırmaya tabi tutmuş, *Siyonizm ve Türkiye* isimli eseri yazmıştır. 1961 yılında -Prof. Dr. Hüseyin Atay ile birlikte- Kur'an-ı Kerim'in Türkçe mealini hazırlamıştır.

12 Aralık 1969 günü bir balıkçı motoru ile açıldığı Akdeniz'de çıkan fırtına sonunda kaybolmuş ve kendisinden bir daha haber alınamamıştır.

*Yalvardım yakardım 'bırakın beni,
Sekiz on yaş daha büyüyüm!' diye.*" (Asya, 2006: 115)

Sonuç

Arif Nihat Asya, çok geniş bir şiir dünyasına sahiptir. Onun şiirlerinde toplumu alakadar eden bütün hadiseleri bulmak mümkündür. Futbol maçları, siyasî liderler, devletlerarası zirveler, deprem-sel gibi doğal afetler, mevsimler, doğum günleri, nişanlar, düğünler, şehirler, tarihî şahsiyetler gibi hemen her alanda şiirler yazmıştır. Denilebilir ki dış dünyada hamaset, güzellik, kavga, nefret, fedakârlık, vefa adına ne varsa hepsi şairin ayarladığı hiyerarşiye göre şiirinde yerlerini almışlardır. Bununla birlikte onun birlikte bulunduğu insanların ölümü üzerine yazdığı şiirler de oldukça fazladır.

Asya, tespit edebildiğimiz elli bir mersiye yazmıştır. Bunlar, otuz üç farklı kişi adına yazılmıştır. Ölüm karşısında herhangi bir isyanı, inkârı bulunmayan şair, kimi zaman annesi ölen bir çocuğun boynu bükük kalışını, kimi zaman arkadaştan öte bir dostunun ölümüyle boğazında düğümlenen duyguları mısralaştırmış, kimi zaman da asırlar önce yaşamış Peygamberin ardından döktüğü gözyaşlarını şiirleştirmiştir. Bu şiirlerini bazen aruzla, bazen heceyle bazen de serbest vezinde meydana getirmiştir. Şekil yönüyle farklılık arz etse de bütün şiirler, şairin en samimi duygularının ifadesi olmuştur. Cumhuriyet devri Türk şiirinin önemli isimlerinde Arif Nihat Asya'nın şiirlerine de yansıdığı gibi ölüm, acı olsa da yaşam var olduğu sürece var olmaya devam edecek, şairlerin en güzel şiirlerine ilham kaynağı olmayı sürdürecektir.

KAYNAKÇA

- ASYA, Ârif Nihat (2005). *Aramak ve Söyleyememek*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat (2006). *Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat (2007). *Fâtihler Ölmez ve Takvimler*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat (2011). *Kökler ve Dallar*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat (2012). *Ses ve Toprak*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat, (2014a). *Duâlar ve Âminler*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat (2014b). *Rübâiyyat-ı Ârif-1*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
ASYA, Ârif Nihat, (2014c). *Rübâiyyat-ı Ârif-2*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
BÂKİLER, Yavuz Bülent (2010). *Ârif Nihat Asya İhtişamı*, İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.
BEYATLI, Yahya Kemal (2008). *Kendi Gök Kubbeniz*, İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.
ÖZARSLAN, Ersin (2010). *Şiirden Coğrafyaya Arif Nihat Asya'nın Şiirinde Mekân Endişesi*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
YILDIZ, Saadettin (2006). *Arif Nihat Asya*, İzmir: Kaynak Yayınları.
YILDIZ, Saadettin (2015). "Arif Nihat Asya ve Bayrak", *Kümbet Dergisi*, Yıl: 9, S: 35, Ocak-Şubat-Mart, s. 17-23.